GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Nr. 4 — Rok I. | Włocławek, sobota 5 stycznia 1946 roku | Cena 2 złote

Ustawa o unarodowieniu przemysłu przyjęta jednogłośnie

Spontaniczna manifestacja na cześć jedności Izby

Przed przystąpieniem do dyskusji nad referatem min. Minca izba załatwiła szereg wniosków poselskich, które w międzyczasie wpłynęły do prezydium. Wnioski odesłano do poszczególnych komisji.

Projekt ustawy o nacjonalizacji

Poseł Obrączka w imieniu połączonych komisji poselskich przedstawił projekt ustawy o przejęciu na własność państwa podstawowych gałęzi gospodarki narodowej oraz projekt ustawy o zakładaniu przedsiębiorstw i o popieraniu prywatnej inicjatywy.

Ustawa przewiduje konfiskatę mienia poniemieckiego i Wolnego miasta Gdańska, majątku obywateli rzeszy niemieckiej i Wolnego miasta Gdańska z wyjątkiem osób narodowości Polskiej lub innej prześladowanej przez niemców, niemieckich i gdańskich osób prawnych z wyłączeniem osób prawnych publicznych, majątków spółek kontrolowanych niemieckich oraz konfiskatę majątków osób, które zbiegły do nieprzyjaciela.

Upaństwowieniu podlega przemysł kluczowy wielkich i średnich gałęzi gospodarczych, kopalnie oraz nadania górnicze, przedsiębiorstwa górnicze, przedsiębiorstwa naftowe i gazu ziemnego wraz z przemysłem przetwórczym, przedsiębiorstwa energetyczne, przedsiębiorstwa służące do rozdziału gazu, dla celów przemysłowych i domowych, zakładów wodociągowych, huty żelaza oraz metali, przedsiębiorstwa przemysłu zbrojeniowego, koksownie, rafinerie spirytusu, cukrownie, gorzelnie, browary, fabryki drożdży, młyny powyżej 15 ton przemiału zboża, olejarnie o zdolności produkcji powyżej 100 ton, przemysł poligraficzny, przemysł włókienniczy, przyczym zakłady przemysłu włókienniczego i poligraficznego będą na mocy specjalnego rozporządzenia Rady Ministrów mogły być przekazane na własność organizacjom politycznym, społecznym lub spółdzielczości.

Jako dolną granicę przemysłu, który ma być upaństwowiony, przyjęto zasadę nacjonalizacji przedsiębiorstw, zatrudniających 50 pracowników na 1 zmianę.

Rada Ministrów może w pewnych wypadkach uzasadnionych z punktu widzenia państwowego podwyższyć dolną granicę 50 pracowników.

Przejęciu na własność państwa nie podlegają przedsiębiorstwa stanowiące własność związków samorządowych, spółdzielni lub związku spółdzielni.

Państwo może prowadzić we własnym zarządzie przedsiębiorstwa, przejęte na własność lub przekazać je związkom samorządowym, spółdzielniom lub związkom spółdzielni.

Za przedsiębiorstwo przejęte przez Państwo właściciel otrzyma odszkodowanie w terminie 1 roku od dnia doręczenia zawiadomienia w przedmiocie prawnego ustalenia odszkodowania.

Wysokość odszkodowania ustalą specjalne komisje.

Konfiskata majątku ma charakter karny, jedynie w stosunku do majątków obywateli niemieckich i obywateli miasta Gdańska, nie godzi natomiast w interesy właścicieli polskich, lub też obywateli państw sprzymierzonych.

Wszystkie przedsiębiorstwa, które na mocy niniejszej ustawy nie będą przejęte przez państwo, winne być zwrócone właścicielom w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy.

Projekt ustawy o inicjatywie prywatnej

Połączone komisje: przemysłowa i prawniczo-regulaminowa, przedstawiają również projekt ustawy o zakładaniu nowych przedsiębiorstw i popieraniu prywatnej inicjatywy w przemyśle i handlu. Państwo nie chce się pozbyć tak ważnego czynnika w gospodarce narodowej jakim jest inicjatywa prywatna polskiego przedsiębiorcy. Olbrzymia większość przedsiębiorstw będzie pozostawiona inicjatywie prywatnej.

Ustawa ma na celu stworzenie ram prawnych, które gwarantować będą inicjatywie prywatnej udział w odbudowie państwa. Gwarantuje się nienaruszalność prawa własności drobnych właścicieli i prawo swobodnego rozporządzenia tą własnością w ramach obowiązujących przepisów.

Każdy ma prawo założenia nowego przedsiębiorstwa przemysłowego lub handlowego pod warunkiem dopełnienia wymogów ustawowych.

Nowopowstałe przedsiębiorstwa, które z biegiem czasu rozwiną się i będą zdolne zatrudnić ponad 50 pracowników, nie podlegają przepisom ustawy o przejęciu na własność państwa.

Dyskusja nad projektami ustaw

Wnioski mniejszości

W imieniu mniejszości komisji i w imieniu Klubu Poselskiego PSL. poseł Nadobnik wnosi poprawki do omawianej ustawy.

Mówca oświadcza, że *upaństwowienie przemysłu kluczowego musi się odbyć bez odszkodowania.* Poza przemysłem kluczowym muszą być upaństwowione, względnie uspołecznione, przedsiębiorstwa ze względu na ich rozmiar również bez odszkodowań.

Określenie dolnej granicy dla przedsiębiorstw w postaci zdolności zatrudnienia przez przedsiębiorstwa *100 robotników jest rzeczą zgrubsza odpowiadającą naszym stosunkom gospodarczym.*

Na zakończenie mówca w imieniu PSL. *wita z radością i zapowiada poparcie projektu nowej ustawy* z tym, że prosi o uwzględnienie zgłoszonych poprawek.

Polska Partia Robotnicza

Poseł gen. Zawadzki oświadcza: Klub nasz głosować będzie za przyjęciem dekretu o unarodowieniu wielkiego i średniego przemysłu w brzmieniu przedstawionym przez rząd. Dekret o unarodowieniu będzie prawnym ujęciem stanowiska i woli klasy robotniczej, inteligencji technicznej i pracowników umysłowych, szerokich rzesz chłopskich i rzemieślniczych, całego w istocie swej Narodu Polskiego poza dawnymi posiadaczami przejętych przez państwo przedsiębiorstw.

Klasa robotnicza przejmując przemysł w swoje ręce, przestanie być dawną rzeszą bezprawnych proletariuszy, a stanie się współgospodarzem kraju, współwłaścicielem jego dóbr tak, samo, jak masy chłopskie wystąpiły w nowym charakterze z chwilą wydarcia z rąk pasożytów obszarniczych ziemi.

Inicjatywa prywatna otrzymuje zagwarantowaną przez Państwo sferę działania i *będzie mogła odegrać pozytywną rolę w naszym życiu.* Ustawa o unarodowieniu wielkiego i średniego przemysłu zada śmiertelny cios siłom Targowicy polskiej i pozbawi jej wspólników zagranicznych nadziei na restaurację polskiej sfery wpływów, polskiego obiektu eksploatacji i wpływu kapitału zagranicznego.

Polska Partia Socjalist.

Poseł Motyka oświadcza że, dzisiejsze historyczne posiedzenie będzie realizacją tych postulatów, o które walczyli i za które oddawali życie najlepsi synowie klasy robotniczej, za które ginęli równo 60 lat temu przywódcy proletariatu na stokach Cytadeli.

Przedstawiciel Spółdzielczości

Poseł Żerkowski w imieniu Związku Gospodarczego „Społem" wypowiada się zdecydowanie za przejęciem przez państwo podstawowych gałęzi gospodarki narodowej.

Akt o nacjonalizacji wielkiego i średniego przemysłu uważamy za akt gospodarczy i polityczny wielkiego znaczenia. Reasumując — mówca stwierdza, że projekt ustawy realizuje wieloletnie postulaty klasy robotniczej i chłopstwa.

Stronnictwo Ludowe

Poseł Goner oświadcza: Klub nasz wita z radością inicjatywę rządu wyrażoną w ustawie o nacjonalizacji przemysłu, ponieważ radykalny ruch ludowy od pierwszej chwili swego istnienia walczył o wywłaszczenie zarówno pasożytów obszarniczych jak i kapitalistycznych.

Klub zgłosił poprawki do projektu ustawy, idące w dwóch kierunkach.

Stronnictwo domaga się, by cukrownie, gorzelnie, browary, fabryki drożdży, młyny, olejarnie i chłodnie zostały przekazane spółdzielniom rolniczym i związkom samorządu terytorialnego.

Stronnictwo Ludowe proponuje, by w sprawie odszkodowania przeprowadzić rozróżnienie pomiędzy kapitalistami zagranicznymi i kapitalistami rodzimymi.

Przedsiębiorstwa należące do kapitalistów zagranicznych winny być wywłaszczane za odszkodowaniem, zaś przedsiębiorstwa należące do kapitalistów rodzimych winny być wywłaszczane bez oaszkodowania.

Stronnictwo Demokratyczne

Poseł Arczyński oświadcza, że Stronnictwo Demokratyczne widzi w zgłoszonym projekcie ustawy dalszy i podstawowy etap utrwalający zdobycze demokratyczne i głosować będzie za projektem rządu. Stronnictwo wita również z uznaniem inicjatywę rządu w dziedzinie zabezpieczenia inicjatywie prywatnej dozwolonego zakresu działania przemysłowego i handlowego.

Dalszy ciąg dyskusji nad projektami ustaw

Stronnictwo Pracy.

Poseł Kilgner w imieniu Stronnictwa Pracy wita z uznaniem projekt rządowy rozgraniczenia kompetencji państwowych i inicjatywy prywatnej. Proponuje powiększenie liczby 50 pracowników i uzależnienia jej od rodzaju przemysłu. Przyjęcie zasady odszkodowania uważa za akt wielkoduszności i mądrości politycznej.

Związki Zawodowe.

Poseł Rusinek w imieniu Zw. Zawodowych wypowiada się za przyjęciem projektu ustawy o brzmieniu zaproponowanym przez rząd. Mówca wyraża wiarę, że ustawa głęboko zw.ąże interesy klasy robotniczej z interesami państwa, zapewni klasie robotniczej rolę twórcy nowego życia, nagrodzi dziejowe krzywdy mas pracujących i zagwarantuje pilne korzystanie z dóbr wytworzonych oraz sprowadzi podział ich między wszystkich, społecznie użytecznych obywateli.

Polskie Stronnictwo Ludowe.

Poseł Załęski podkreśla w imieniu Polskiego Stronnictwa Ludowego, że jego stronnictwo jest w całkowitej zgodzie z całą izbą, jeśli idzie o aspekt społeczno - polityczny ustawy o unarodowieniu przemysłu. PSL różni się od innych ugrupowań sformułowaniami prawnymi. Stwierdza też, że stanowiskiem w sprawie odszkodowań PSL kategorycznie odcina się od reakcji. W końcu mówca wzywa do umożliwienia rozważenia poprawek na komisji, by tam móc spokojnie zastanowić się nad ustawą.

Poalej-Sion — lewica.

Poseł Berman oświadcza w imieniu robotników żydowskich i całej ocalałej ludności żydowskiej, że solidaryzuje się całkowicie i bez zastrzeżeń z projektem ustawy. Również w tej doniosłej chwili, decydującej o przyszłości życia gospodarczego i społecznego w Polsce, demokracja żydowska idzie ręka w rękę z demokracją polską. Nie zapomni ona nigdy, że u źródeł faszyzmu i hitleryzmu we wszystkich krajach stał wielki kapitał finansowy i przemysłowy, że faszyzm był narzędziem w rękach trustów i karteli, w walce z klasą robotniczą, demokracją, ludem pracującym miast i wsi.

Nie zapomni nigdy, że to właśnie faszystowsko-kapitalistyczne czynniki, rozpętały wojnę światową, doprowadziły do tak straszliwych zniszczeń w Polsce, spowodowały tragedię narodu Żydowskiego.

Po przerwie 15-o minutowej zabrał głos minister przemysłu Minc odpowiadając na kwestie poruszone w dyskusji nad jego referatem.

Replika ministra Minca

Chciałbym się ustosunkować zasadniczo do zgłoszonych w dyskusji oświadczeń, chciałbym przede wszystkim ustosunkować się do poprawek zgłoszonych przez Klub poselski PSL, do poprawek, które stanowią zwartą, jednolitą całość.

Pierwsza poprawka zgłoszona przez Klub poselski PSL dotyczy podwyższenia granic wywłaszczenia przemysłu z 50 do 100 robotników. Poprawka PSL prowadzi do wielkiego chaosu, do wywołania rozgoryczenia wśród robotników, do poczynienia ogromnego prezentu kapitalistom i do poderwania bazy gospodarczej przedsiębiorstw, przez państwo przejętych.

W rezultacie **wszystko to razem prowadzi do przekreślenia upaństwowienia.** I po tym wszystkim przychodzą do nas panowie z PSL i mówią: „dzielą nas tylko różnice formalno-prawne". Po tym wszystkim przychodzi się do nas oświadczając: „PSL podtrzymuje projekt rządowy".

Sądzę, że PSL podtrzymuje ten projekt tak, jak sznur podtrzymuje powieszonego.

Poprawki PSL nie leżą w interesie ani inteligentów, ani robotników, ani chłopów. W czyim więc leży to interesie?

Leży to w interesie fabrykantów, trzeba to jasno i wyraźnie powiedzieć. Taki, a nie inny jest sens poprawek, zgłoszonych przez klub poselski PSL (oklaski).

Drugie zagadnienie, które chciałbym poruszyć, to zagadnienie odszkodowania.

Ten drugi wniosek w sprawie odszkodowania jest złożony po to, aby zamaskować pierwszy (oklaski).

Rozważmy jednak poprawki, zgłoszone przez PSL w tej sprawie.

Poseł Załęski słusznie stwierdził, że panowie lepiej niż ja znają sfery anglo-saskiego kapitalizmu. (Wicepremier Mikołajczyk „on tego nie powiedział w takiej formie").

Znając te sfery i wpływy tych sfer na społeczeństwo anglo-saskie, panowie lepiej niż ja wiecie, że **odrzucenie odszkodowania utrudniłoby nam sytuację, odcięło by nas od stosunków gospodarczych z zachodem, stanowiło by pretekst do gospodarczego izolowania nas.** Czego więc chcecie? Spowodować trudności dla Polski na terenie międzynarodowym? Czy taki jest sens tego wniosku? Na czyj użytek jest ten wniosek? Na czyj użytek zewnętrzny?

Tam tego nikt na serio nie weźmie. Właściwi ludzie, kapitaliści, zrozumieją was właściwie, bo was znają! (oklaski).

Na użytek wewnętrzny? Na użytek łatwej i taniej demagogii? Kto w to uwierzy? Kto uwierzy, że PSL, że Stronnictwo Mikołajczyka i Kiernika chce przeprowadzić wywłaszczenie przemysłu na modłę Lenina? Kto w to uwierzy? (Oklaski).

Jeżeli dalej rzeczy pójdą w tym samym tempie, to na następnej sesji KRN doczekamy się, że Klub poselski PSL w myśl przysłowia: „Na złość tatulowi niech mi uszy zmarzną" zgłosi poprawkę do dekretu o reformie rolnej w sprawie wprowadzenia w Polsce kołchozów! (oklaski).

A teraz przechodząc od rzeczy zabawnych do rzeczy poważnych, jaki, jest sens tego wszystkiego?

Sensem tego jest nastrój opozycyjny PSL, bo tylko opozycja może w takich sprawach, sprawach dotyczących naszego stosunku do zagranicy zajmować takie stanowisko.

A teraz o kwestiach formalnych. Mówicie, że na czas nie dostaliście projektu, że za mało mieliście czasu na źródłowe zapoznanie się i wypowiedzenie. Nie o to jednak chodzi. Ważniejsze jest wyjaśnienie, czy chodzi o stronę formalną, czy o to, aby wlec tę sprawę unarodowienia, jak była wleczona reforma rolna w ciągu 20 lat.

My na takie przewlekanie nie pozwolimy.

W sprawie poprawek Str. Lud.

A teraz w sprawie wniosku posłów z SL: — zagranicy odszkodowanie dać, krajowym kapitalistom nie dać.

To brzmi pozornie ładnie, ale to nie dałoby żadnego efektu, bo efekt zewnętrzny takiego stanowiska byłby jeszcze gorszy niż wyrzeczenie się odszkodowania wogóle.

Tu w tej dyskusji niesłusznie mieszano dwa stanowiska SL i PSL. Pewne istotne różnice trzeba widzieć. Wniosek PSL jest za tym, aby podnieść granicę do 100, a SL nie jest za tym. Te rzeczy trzeba podkreślić wyraźnie, rozróżnić, a nie wrzucać do jednego kotła. (Oklaski).

Są dwa nurty na tej sali. Jeden nurt, który buntuje się przeciw odszkodowaniom i który każdy z nas rozumie, i jest drugi nurt, którego sens polega na tym, aby przekreślić właściwe upaństwowienie.

My tych nurtów nie mieszamy. My te nurty rozróżniamy. Dyskusja wykazała jak dojrzała jest ta sprawa. Dyskusja wykazała, że nawet przeciwnicy unarodowienia muszą występować przeciw niemu w maskach. Sprawa jest dojrzała. Unarodowienie przemysłu nastąpi, sprawa będzie przez nas wygrana! (Oklaski).

Na tym zakończono pierwsze czytanie zgłoszonych ustaw.

Przyjęcie ustawy o unarodowieniu przemysłu.

Na posiedzeniu dnia piątego bieżącej sesji Krajowej Rady Narodowej Izba przystąpiła do głosowania. **Ustawę w drugim i trzecim czytaniu przyjęto jednogłośnie.**

Sala obrad staje się świadkiem spontanicznej manifestacji. Posłowie wstają, rozlega się burza oklasków. Izba śpiewa „O cześć wam panowie", „Czerwony Sztandar", „Międzynarodówkę" i „Mazurka Dąbrowskiego".

Padają okrzyki: „Niech żyje blok stronnictw demokratyczn.", „Niech żyje Jedność Narodowa", „Niech żyje Polska Ludowa", „Niech żyje sojusz robotniczo-chłopski".

Prezydent Bierut wnosi okrzyk: „Niech żyje jedność całej Izby".

W odpowiedzi Rada chóralnie odpowiada: „Niech żyje Prezydent K. R. N. obywatel Bierut".

Nie wiedział o ataku

NOWY JORK, 4.1. Amerykański generał Sharp broni się przeciwko zarzutom stawianym w związku z klęską jakiej doznali Amerykanie na początku wojny z Japonią — tym, że nie wiedział nic o mającym nastąpić ataku.

Ukrywali się

SZTOKHOLM, 4.1. Policja wykryła szereg Quislingowców, którzy umknęli z Norwegii i przebywają nielegalnie w Szwecji. Zostaną oni wydani władzom norweskim.

Wybuch amunicji

RZYM, 4.1. W Udino miejscowości położonej w pobliżu Rzymu, nastąpił olbrzymi wybuch składów amunicji. Jest wielu zabitych i rannych a wśród nich Polacy.

Wyjazd posła Szwecji

WARSZAWA, 4. 1. Poseł nadzwyczajny Szwecji wyjechał na kilkodniowy pobyt w Szwecji.

Wybory w Rzymie

RZYM, 4.1. Przygotowania do wyborów samorządowych, które odbędą się za 2 miesiące, są tu w pełnym toku.

Zdecydowali się

LONDYN, 4.1. Hiszpański rząd generała Franco, zdecydował się wydalić byłych dyplomatów niemieckich i gestapowców poza granice Hiszpanii.

Plantacje korka

MOSKWA, 4.1. Na Krymie ma być wznowiona eksploatacja drzewa korkowego zapoczątkowana przed 15-tu laty.

Gdzie pochowano Hitlera?

LONDYN. 4. 1. Ciekawe szczegóły dotyczące ostatniego okresu życia Hitlera podaje agencja Reutera.

Szczegóły te oparte są na opowiadaniu oficerów wywiadu amerykańskiego oraz angielskiego, którzy mieli za zadanie wyświetlenie tajemnicy śmierci sprawcy najokrutniejszego terroru jaki zna historia.

Już w nocy z 27 na 28 kwietnia Hitler zorientował się, że zdobycie Berlina przez wojska sprzymierzone jest rzeczą nieuniknioną.

Człowiek, który był sprawcą śmierci milionów ludzi, miał jeszcze chęć myślenia o sprawach osobistych, co niewątpliwie świadczy o nienormalności i zwyrodnieniu. Dnia 29 kwietnia bowiem Hitler wziął ślub z Ewą Braun. Po ślubie podyktował natychmiast znany już testament a raczej testamenty.

Wyznaczył on trzech wysłanników, którzy mieli doręczyć dokumenty Doenitzowi. Wysłannikami tymi byli: Heintz Lorentz, Willy Meier oraz Wilhelm Zander.

Wysłani przedzierali się przez tereny zajęte przez Rosjan nocą, kryjąc się w dzień. W Hanowerze zdali sobie sprawę z beznadziejności sytuacji i ukryli się w domach mając wymienione dokumenty przy sobie.

Poza szczegółami, które już podaliśmy, zaznaczyć warto, jak sobie Hitler wyobrażał obsadzenie stanowisk w Niemczech po jego śmierci. Prezydentem i ministrem wojny wyznaczył on Doenitza. Głównodowodzącym armią niemiecką — Schoernera; kanclerzem miał być Goebels.

Dobrana ta kompania nie wiedziała nic o dokumentach wysłanych do nich, a dowiedzieli się dopiero po ujawnieniu ich przez angielski wywiad. Sprzymierzeni zaopiekowali się wyznaczonymi przez Hitlera o wiele bardziej rzeczowo i wyznaczyli im miejsca... na ławie oskarżonych.

Co do samej śmierci, to wywiad angielski jest zdania, iż Ewa Braun i Hitler zostali pochowani w ogrodzie przylegającym do kancelarii Hitlera. Naturalnie bezpośrednio po tym rozpoczęła się zbiorowa ucieczka wszystkich przestępców i zbrodniarzy hitlerowskich, którzy już nawet w podziemiach nie mogli się czuć bezpiecznie.

Horth'y uwolniony

BUKARESZT, 4.1. Radio rumuńskie podało, że admirał Horth'y został uwolniony. Reuter wiadomości tej nie potwierdza.

Ostatnio Horth'y przebywał w więzieniu i miał zeznawać w procesie norymberskim.

Informacje amerykańskie potwierdzają wiadomość o zwolnieniu Horthy'ego, przyczem fakt zwolnienia opierają na podeszłym wieku b. regenta (70 lat) i złym stanie zdrowia

Żołnierz polski musi wrócić do kraju

Przemówienie min. Rzymowskiego-5. dzień obrad KRN.

W czwartym dniu obrad Krajowej Rady Narodowej zgłoszona została przez posła Kliszko interpelacja w sprawie Polskich Sił Zbrojnych zagranicą.

W piątym dniu obrad w odpowiedzi na powyższą interpelację zabrał głos ob. Rzymowski, Minister Spraw Zagranicznych.

Los wojska polskiego.

Los wojska, które walczyło przy boku Wielkiej Brytanii jest znany rządowi polskiemu i zgadzam się z interpelantami, którzy określili stan ten jako niepojęty.

W sprawie wojsk polskich zagranicą powstał cały splot okoliczności nie przez nas spowodowanych, które dotychczas utrudniają rozwiązania sprawy.

Jednym prostym i logicznym rozwiązaniem wypływającym w sposób naturalny z uznania naszego rządu przez rząd brytyjski **byłoby przejęcie przez nas dowództwa nad całością wojsk pozostających zagranicą** i zorganizowanie powrotu z tym oczywiście, że nikogo byśmy do powrotu nie przymuszali.

W tym kierunku czyniliśmy propozycje. Stanowisku temu dał wyraz rząd.

Tego przejęcia dowództwa dotychczas nie uzyskaliśmy. Zamiast tego powstała jednostronna decyzja, którą niełatwo da się pogodzić z układem Sikorski-Churchill.

Brytyjskie władze wojskowe same przejęły dowództwo nad naszymi od działami, do których my nawet dostępu nie mamy. Reakcyjna antypaństwowa propaganda szaleje w oddziałach po staremu, na co istnieją setki dowodów.

O niefortunnym plebiscycie nie chcę mówić, ponieważ wszyscy słyszeli o nim dostatecznie.

Powrót pierwszego okrętu.

W chwili obecnej znajduje się już na morzu w drodze do ojczyzny pierwszy okręt z tymi żołnierzami, którzy nie bacząc na nacisk ze strony reakcyjnego londyńskiego dowództwa, zadeklarowali chęć natychmiastowego powrotu do kraju.

Obok uczuć radości i dumy niosą też oni **uczucia rozczarowania i goryczy,** którymi ich napojono przed wyjazdem na pożegnanie.

Za wolę powrotu do ojczyzny **wyłączono ich z szeregu wojska.** Wiozą ze sobą tylko ręczne karabiny, o których wiedzą dobrze, że są w Polsce bezużyteczne.

Bogaty nowoczesny sprzęt bojowy pozostał w Anglii.

Nie otrzymali też odszkodowania materialnego, który dostali ich towarzysze żołnierze brytyjscy, w chwili opuszczenia szeregów armii brytyjskiej.

Tak dłużej być nie może.

Nie możemy dłużej tolerować tego stanu rzeczy, że ci, którzy się zadeklarowali za powrotem do Polski, są w dalszym ciągu, mimo oficjalnej obietnicy, eliminowani z oddziałów wojska polskiego zagranicą, a oddziały te w dalszym ciągu pozostają pod obcym dowództwem, pod wpływem wrogich, dywersyjnych wymierzonych przeciw Polsce poczynań.

Jest to jeszcze jeden argument, który potwierdza przed całą opinią światową, że **tylko przekazanie nam dowództwa pozwoli szybko rozwiązać ten węzeł.**

To też **domagamy się** z całą stanowczością uznania zasady, że **oddziałami wojska polskiego, gdziekolwiek by się znajdowały mogą dowodzić tylko oficerowie wyznaczeni przez nasze Naczelne Dowództwo.** (Oklaski). Innych oddziałów Wojska Polskiego być nie może!

Nie możemy zgodzić się na przewlekanie w nieskończoność możliwości powrotu do Polski oddziałów, które nie są nam podporządkowane.

Wszyscy muszą zrozumieć, że kto pozostanie w oddziałach wojskowych zagranicą, niepodlegających rządowi Rzeczypospolitej, **kto nie podporządkuje się suwerennemu rządowi polskiemu, ten nie zachowa możności powrotu do Polski** (oklaski).

Muszą wrócić do kraju.

Zarówno żołnierz, jak i oficer w tych oddziałach pragnie w masie swojej powrócić do ojczyzny. Jest jednak zatraszony przez starych reakcjonistów.

Rząd uczyni wszystko, co będzie niezbędne, **aby sprawę oddziałów zagranicą załatwić jak najrychlej w** duchu odpowiadającym naszej suwerenności państwowej i godności narodowej.

Przyjaźń polsko - angielska zcementowana krwią wspólnie przelaną o wolność Anglii i Polski okaże się niewątpliwie czynnikiem, który dopomoże do ostatecznego zlikwidowania tego zagadnienia w duchu życzliwych stosunków polsko-brytyjskich.

Czyja fotografia?

LONDYN, 4.1. Agencja Reutera donosi w związku z dokumentami i testamentem Hitlera znalezionymi przez wywiad angielski, że obecnie śledztwo toczy się w kierunku zbadania kim było dziecko, którego fotografię znaleziono razem z fotografią Ewy Braun.

Badany w tej sprawie fotograf zaufany Hitlera, Henryk Hoffman jest zdania, że fotografia przedstawia syna Bormanna. Miał on dwóch synów, natomiast Ewa Braun dzieci nie miała.

Pasierb Goeringa w Polsce?

PRAGA, 4.1. Radio czeskie donosi, że pasierb Hermana Goeringa, ukrywa się w pobliżu Cieszyna. Pasierb uciekł władzom czeskim z transportu.

Zjazd komunistów włoskich

RZYM. 3. 1. Odbył się tu zjazd komunistów włoskich, przy udziale 4 tysięcy delegatów. Sekretarz generalny partii zapoznał uczestników zjazdu z projektami ustaw, jakie zostaną wniesione przez partię pod obrady parlamentu.

Komunistyczna Partia Włoska liczy obecnie 1.760.000 członków.

Przeciwko kłamstwom

KRAKÓW. 3. 1. Przybyła tu delegacja Polonii amerykańskiej i kanadyjskiej. Delegaci odbyli konferencję z przedstawicielami prasy miejscowej, przyczym podkreślili kłamliwość części prasy zagranicznej w przedmiocie bezpieczeństwa w kraju. Goście oświadczyli, że zapoznali się dokładnie z faktycznym stanem w Polsce i stwierdzają, że bezpieczeństwo w kraju lepiej wygląda aniżeli w innych krajach. Po powrocie do swych domów przedstawiciele Polonii przystąpią do demaskowania oszczerstw i kłamstw prasy zagranicznej naświetlającej stosunki w Polsce w nieprzychylnych barwach.

Rewizje w Batawii

LONDYN. 3. 1. Z Batawii donoszą, że oddziały desantowe, które wylądowały przeprowadzają ścisłe rewizje. Do Medanu przybył ostatnio hinduski pułk piechoty a w innych miejscowościach wyładowały również pułki wojsk angielskich. Były one specjalnie szkolone w Stanach Zjednoczonych.

Upaństwowienie kopalń

MOSKWA. 3. 1. Donoszą tu, że dekret o upaństwowieniu kopalń na Węgrzech ma wejść w życie jeszcze przed rozpoczęciem się pierwszej sesji parlamentu.

Rocznica 2 dywizji

LUBLIN, 4 1. W dniu wczorajszym obchodzono uroczyście rocznicę powstania Drugiej Dywizji W. P. im Romualda Traugutta.

Dywizja ta w ubiegłym roku wzięła udział w wielkiej ofensywie po sforsowaniu Wisły, drogą Sochaczew — Włocławek — Bydgoszcz sforsowała Wał Pomorski, a następnie zdobyła Kołobrzeg i Polskie Wybrzeże, biorąc przy zakończeniu wojny udział w zwycięskich walkach o Berlin.

Kazał mordować Anglików

NORYMBERGA, 4.1. Wśród wielu szczegółów, jakie wychodzą na jaw, w związku z procesem przeciwko przestępcom hitlerowskim, omawiano również rozkaz Hitlera, polecający mordować wszystkich Anglików, lądujących w Europie, jako spadochroniarzy.

Również poruszono sprawę, metod badania Polaków. Sposobów było 3 rodzaje. Jedna z nich polegała na specjalnych torturach i morzeniu głodem.

Odpowiedź rządu francuskiego

PARYŻ, 4.1. Rząd francuski udzielił odpowiedzi na pismo otrzymane po konferencji trzech ministrów spraw zagranicznych w Moskwie.

Francja wita z zadowoleniem możliwość współpracy, chciałaby jednak poznać szczegóły dotyczące tej pro pozycji.

Rząd francuski zgadza się na udział Francji w komisji badań i kontroli energii atomowej oraz komisji Dalekiego Wschodu.

Znalezienie skarbu

KATOWICE, 4.1. W Zabrzu milicja obywatelska wykryła skarb wartości 1 miliona złotych. Na skarb ten składają się sztaby złota zakowane godłem państwowym polskim, 250 złotych monet niemieckich i 150 złotych monet szwajcarskich.

Skarb ten ukryty był w piwnicy jednej volksdeutscherki Pietrzyckiej, żony esesmana.

Bormann nie żyje?

LONDYN, 4.1 Były zastępca Hitlera Marcin Borhmann nie żyje. Wiadomość tę wywiad angielski usiłuje stwierdzić i prawdopodobnie tajemnica śmierci tego kata zostanie wyjaśniona w najbliższych dniach. Przebywał on w specjalnie zbudowanym bunkrze jeszcze prawdopodobnie w chwili kiedy Ewa Braun została spalona.

Zerwane rokowania

KAIR. 1. 1. Trwające tu od trzech miesięcy rokowania handlowe między Egiptem a Włochami zostały zerwane. Mimo to, obie strony wyrażają nadzieję, że wspólny język porozumienia się w najbliższej przyszłości zostanie osiągnięty.

Napady faszystów

MOSKWA, 4.1. Agencja Tass donosi z Mediolanu, że na terenie Włoch istnieje jeszcze wiele grup faszystowskich oddziałów. Uzbrojone bandy ukrywają się w górach i rabują ludność. Najwięcej ich znajduje się w Licurgii.

Uznanie rządu

ATENY, 4 1. Rząd grecki uznał republikę jugosławiańską.

Kto mu uwierzy?

LONDYN, 4.1. Ribentropp twierdzi, że zarówno on, jak i Hitler byli wielkimi przyjaciółmi Anglii.

Hitler miał twierdzić, że po zawarciu pokoju, Niemcy będą utrzymywały z Anglią przyjazne stosunki.

Pomoc dla gospodarstw zniszczonych w czasie działań wojennych

W celu przyjścia z pomocą rolnikom, których gospodarstwa poniosły szkody w czasie działań wojennych, przeprowadzana jest na terenie całego kraju akcja specjalna, polegająca na dostarczeniu artykułów niezbędnych dla odbudowy i zaopatrzenia gospodarstw. W ramach tej akcji do dnia 20 X. b. r. na zlecenie Ministerstwa Aprowizacji i Handlu wysłane były następujące artykuły:

żelaza	za zł.	10.511.200.—
maszyny rolnicze	„ „	394.530.—
nawozy sztuczne	„ „	20.635.670,—
materiały budowl.	„ „	4.428 305.—
materiały opałowe	„ „	2.808.110.—
materiały pędne	„ „	1.211.610.—
opakowania	„ „	1.400.000.—
materiały włókien.	„ „	45.000.000.—
artykuły gosp. dom.	„ „	2.134.000,—
materiały piśm.	„ „	3.680.000.—
Razem:	za zł.	92.203.425.—

Z KUJAW

Lubień

Niekażdy zapewne wie, a jeżeli wie, to może zapomniał o tym, że w Lubieniu Kujawskim znajduje się zakład dla dzieci warszawskich.

W okresie świąt dzieci te przeżyły wiele radosnych chwil dzięki ofiarności miejscowego społeczeństwa i organizacji oraz władz. Pamiętali o małych tułaczach: dr Horawski, ks. proboszcz Przyjemski, składając ofiary w kwocie po 1000 złotych, kierownik szkoły w Kanibrodzie ob. Dobrek, oraz kierownik szkoły w Lubieniu ob. Wernyhora.

Długa jest lista ofiarodawców i opiekunów. A więc Stowarzyszenie Kupców Polskich złożyło 1865 złotych, P. C. K. w Lubieniu — 500 zł., a dzieci szkolne należące do Czerwonego Krzyża w Kanibrodzie pod choinką „Warszawiaków" złożyły 74 paczki, w których — jak pisze wychowanka Zakładu Stasia Potocka, uczenica kl. czwartej — były cukierki, jabłka, bułki, słonina, ser, a nawet chleb.

Dzieci przynosiły: to ryby od ob. Królikowskiego, to kogut od Grabowskich, to znów od Jędrzejewskich — mąka.

W drugi dzień świąt Bożego Narodzenia Caritas wraz klubem Sportowym i chłopcami urządził Jasełka, z których dochód przeznaczono na nasz zakład. Brałyśmy w nich także udział. Klub Sportowy ofiarował nam 2202 złotych... W Nowy rok przyszedł do nas z podarunkiem burmistrz Bagiński i ob. Michalak, który grał nam do wieczoru. Bawiłyśmy się wesoło".

„Tym wszystkim, którzy starali się o to, żeby nam sprawić radość składamy serdeczne podziękowania, a zwłaszcza ob. Staroście, który najpierwszy ze wszystkich pomyślał o naszych świętach i przywiózł nam materiał na ciepłe sukienki.

Naprawdę w tej naszej przeszło dwuletniej tułaczce — nigdzie nas taką serdecznością nie darzono jak tutaj. Czujemy się członkami jednej bardzo licznej rodziny, którą jest całe miasto Lubień".

Kronika

Dyżury aptek:
Dziś na Placu Wolności

KINA
„Bałtyk" i „Polonia"
Dziś film francuski p. t.
Powrót do życia

Kalendarzyk słowiański
Włościbora

Słońce:
wschód o godzinie 7 45
zachód o godzinie 15 36

Dzisiaj
STYCZNIA
5
SOBOTA
Telesfora

W lusterku

DIABELSKI TESTAMENT

Poczuł pismo nosem, wiedział co się święci,
wziął pióro. atrament skrobnął testamencik..
Myślał może sobie, że: w wojny zamęcie
Spalę Ewę Braun, sianem się wykręcę..!

W wojsku Doenitz zostać miał jego zastępcą
Goebels zaś kanclerzem narodu przestępców.
Sprawy zagraniczne Seysowi przydzielił,
lecz nim się obejrzał... wszystkich diabli wzięli.

AGAPIT

W ostatnią niedzielę ub. r. Ubezpieczalnia Społeczna we Włocławku urządziła żałobną akademię ku czci pomordowanych przez zbrodniarzy germańskich pracowników Ubezpieczalni oraz poległych i zmarłych w obozach niemieckich.

Tych ofiar — męczenników był duży odsetek, bo aż 24 osoby z dyr. Witkowskim Tadeuszem na czele.

Akademię rozpoczął podniosłym przemówieniem ob. Mańkowski Antoni, czcząc pamięć — na tle naszej tragedii narodowej, przeżytej podczas tej strasznej zbrodniczej okupacji niemieckiej — pomordowanych pracowników Ubezpieczalni Włocławskiej.

Po oddaniu czci i hołdu poległym, zespół orkiestry Związku Nauczycielstwa Polskiego we Włocławku odegrał Poloneza elegijnego Z. Noskowskiego, a ob. Walentyna Czuchowska-Pietraszewska odegrała na fortepianie marsza żałobnego Szopena. Po odegraniu jeszcze kilku utworów przez tą orkiestrę zakończono część koncertową utworem GrIega „Śmierć Azy".

Musimy zaznaczyć, że z coraz większem uznaniem słucha się koncertu zespołu muzycznego Zw. Nauczycielstwa Pol. we Włocławku i chciałoby się jaknajczęściej słuchać tej doborowej orkiestry.

We Włocławku są ukryte siły muzyczne, jak np. ob. Czuchowska-Pietraszewska, którą dopiero przypadek wyciąga na widownie. A przecież nie wolno tych talentów ukrywać. Referat Kultury i Sztuki winien wyławiać te talenty i zespoły muzyczne i niechże przez nie szerzy zamiłowanie do prawdziwej muzyki.

Jedną rzecz należy z ubolewaniem podkreślić. Na akademii żałobnej ku czci ofiar — męczenników z pośród pracowników Ubezpieczalni Społecznej we Włocławku, zgromadziło się dosłownie osób trzydzieści i to połowa z poza pracowników U.S.—A przecież U. S. zatrudnia kilkudziesięciu pracowników. Czyżby tak szybko zapomniano o kolegach, którzy padli ofiarą bestialstwa niemieckiego...?

Doprawdy, dziwna obojętność na pamięć tych ofiarników i męczenników...!

J. S.

Z POMORZA

Szubin

Wojewoda Pomorski wystosował do starosty powiatowego w Szubinie następujące pismo:

„Powiat szubiński jako pierwszy zadeklarował znaczną kwotę pieniężną oraz dary w artykułach żywnościowych na „Gwiazdkę" dla chorych i rannych żołnierzy i inwalidów Wojska Polskiego, wykazując tym samym dużą ofiarność i zrozumienie dla trudów poniesionych przez W.P.

W imieniu własnym i obdarowanych żołnierzy przesyłam Ob. Staroście podziękowanie, za gorliwe przeprowadzenie zbiórki darów, oraz śle na ręce Ob. Starosty wyrazy uznania wszystkim instytucjom, organizacjom i obywatelom za ofiarność, wyrażającą się tak hojnymi upominkami.

Szczególne uznanie i podziękowanie proszę wyrazić pracownikom „Fabryki Wapna i Cementu" w Piechcinie, którzy ofiarowali swe trzygodzinne zarobki za ciężką pracę, co uczyniło zł. 18.000.— jako podarek gwiazdkowy dla chorych i okaleczałych żołnierzy.

Wojewody Pomorski
(—) Wojciech Wojewoda.

* * *

Zbiórka w powiecie szubińskim na cele niesienia pomocy rannym i chorym żołnierzom garnizonów bydgoskich została zamknięta sumą 94.942 zł. Na specjalne wyróżnienie zasługuje ofiarność robotników fabryki wapna w Piechcinie, którzy oddali 3-godzinny zarobek, co wyniosło 18.000 zł. Pozatym zebrano w powiecie poważne ilości produktów żywnościowych, między innymi 1 t. zboża, 70 kg. mąki, 17 kg. masła, 14 kg. słoniny itp.

Ogłoszenie

Wydział Aprowizacji i Handlu m. Włocławka podaje do ogólnej wiadomości, że poczynając **od dnia 7 stycznia 46 r.** sprzedawane będą w rozdzielniach »Ogniwo« dla ludności pracującej nierolniczej m. Włocławka następujące artykuły na kartki styczniowe:

Mydło toaletowe na odcinki

Kat. I prac. — odcinek Nr. 22 — 1 kawałek

Mydło do prania na odcinki

Kat. I prac. —	odcinek	Nr. 21 —	200 gr.
„ II „ —	„	Nr. 21 —	200 gr.
„ I rodz. —	„	Nr. 21 —	150 gr.

Kawa zbożowa na odcinki

Kat. II prac. —	odcinek	Nr. 20 —	125 gr.
„ I rodz. —	„	Nr. 20 —	100 gr.

Sól na odcinki

Kat. I prac. —	odcinek	Nr 18 —	400 gr.
„ II „ —	„	Nr. 18 —	400 gr.
„ III „ —	„	Nr. 18 —	200 gr.
„ I rodz. —	„	Nr. 18 —	300 gr.
„ II „ —	„	Nr. 18 —	200 gr.

Włocławek, d. 4 I. 1946 r.

Za Prezydenta Miasta
Nacz. Wydziału Aprow. i Handlu
(—) Fr. Redo

Redakcja i Administracja: WŁOCŁAWEK, Ul. BRZESKA 4. Telefon Nr. 11-26. REDAKTOR A. TURCZYNOWICZ.
Przyjmuje w godz. 10—12 z wyjątkiem dni świątecznych. Maszynopisów nie zwraca się
E—08806

OGŁOSZENIA PRZYJMUJE ADMINISTRACJA codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8 do 12 i od 2 do 5-ej. W soboty od 8 do 12.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości, 1 szpalta po 5 zł., reklamowe — 10 zł.
Za terminowy druk ogłoszeń Admn. nie odpowiada.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA 40 zł., z przesyłką pocztową 45 zł.

WYDAWCA: POWIATOWA RADA NARODOWA WE WŁOCŁAWKU. Drukarnia Diecezjalna, Włocławek, Brzeska 4. Odpow. za pismo: Kolegium Redakcyjne.